

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÇİZELGE DİZİNİ	iv
KISALTMALAR	vi
1. DÜNYADA SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER	1
1.1. Nüfus Artışı ve Tarımsal Nüfus	1
1.2. Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler	3
1.3. Dünya Ticareti	3
1.3.1. İhracat	3
1.3.2. İthalat	4
2. DÜNYA'DA TARIMA GENEL BİR BAKIŞ	5
2.1. Arazi Varlığı	5
2.2. Tarım Ürünleri Üretimi	6
2.3. Tarım Ürünlerinde Verimlilik	8
3. TÜRKİYE'DE TARIM	8
3.1. Türkiye'de Tarım Politikası ve Tarihsel Süreç	8
3.2. Türkiye'de Tarımsal Destek Uygulamaları	16
3.2.1. Türkiye'de Uygulanan Destekleme Politika Araçları	17
3.2.1.1. Pazar Fiyatı Desteği	17
3.2.1.2. Girdi Desteği	19
3.2.1.2(a). Kredi Desteği	19
3.2.1.2(b). Gübre Desteği	21
3.2.1.2(c). Tohum-Fidan Desteği	22
3.2.1.2(d). Tarımsal İlaç Desteği (Zirai Mücadele ve Veteriner İlaçları)	23
3.2.1.2(e). Sulama Desteği	24
3.2.1.2(f). Karma Yem Desteği	24
3.2.1.2(g). Elektrik Desteği	25
3.2.1.3. Doğrudan Ödemeler (Teşvikler)	26
3.2.1.3(a). Süt Teşvikleri	26
3.2.1.3(b). Et Teşvikleri	27
3.2.1.4. Hayvancılığın Teşviki	27
3.2.1.4(a). Sun'i Tohumlama Teşviki	27
3.2.1.4(b). İthal Damızlık ve Kültür Irkı Süt İneği Teşviki	28
3.2.1.4(c). Diğer Hayvancılık Teşvikleri	29
3.2.1.5. Tazminatlar	30
3.2.1.5(a). Çay'da Budama ve Tütünde Kota Tazminatı	30
3.2.1.5(b). Doğal Afet Ödemeleri	30
3.2.1.6. Fark Ödemesi (Prim)	31
3.2.1.7. Genel Hizmetler Şeklinde Yapılan Destekler	33
3.2.1.8. Diğer Destekler	35
3.2.1.8(a). Tarım Ürünleri İthalatındaki Korumalar	35
3.2.1.8(b). İhracat Sübvansiyonları	36
3.2.1.9. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu	40
3.2.1.10. Görev Zararları	40
3.2.1.11. Doğrudan Gelir Desteği	41
4. AB'DE TARIMSAL DESTEKLEME POLİTİKASI	46
4.1. Gündem 2000 Tarım Politikaları Reform Programı	46
5. ABD'DE TARIM DESTEKLEME POLİTİKASI	52
5.1. Doğrudan Gelir Ödemeleri	53
5.1.1. Doğrudan Ödemeler	53
5.1.2. Ek Ödemeler-Tamamlayıcı Ödemeler (Counter Cyclical Payment)	55
5.2. Fiyat Desteği-Pazarlama (Rehin) Kredisi Uygulaması	56
5.3. Süt Üreticilerinin Desteklenmesi	57
5.4. Diğer Ürünlerin Desteklenmesi	58
KAYNAKLAR	59
EKLER	61

ÇİZELGE DİZİNİ

Çizelge 1. Bazı Ülkelerde Nüfus Göstergeleri.....	2
Çizelge 2. Bazı Ülkelerin 2001 Yılı İtibari İle Önemli Göstergeleri.....	3
Çizelge 3. Dünya Tarım Ürünleri İhracatı.....	4
Çizelge 4. Dünya Tarım Ürünleri İthalatı.....	5
Çizelge 5. Arazi Kullanımı.....	5
Çizelge 6. AB, ABD, Türkiye ve Dünya'da Tarımsal Üretim ve Verim Miktarları.....	7
Çizelge 7. Tarım Sayım Yıllarına Göre İşletme Sayısı ve Ortalama Arazi Genişliği.....	11
Çizelge 8. 1980/2001 Devlet Destekleme Alımları Yolu İle Yapılan Sübvansiyonlar.....	18
Çizelge 9. Tarımda Kullanılan Tavizli Krediler (Kredi Sübvansiyonu).....	20
Çizelge 10. DFIF Kaynaklı Kredi Miktarı ve Desteği.....	21
Çizelge 11. Türkiye'de Yıllara Göre Kimyevi Gübreye Verilen Sübvansiyon (Destek) Miktarları.....	22
Çizelge 12. Türkiye'de Yıllara Göre Tohum Sübvansiyon Miktarları.....	23
Çizelge 13. Türkiye'de Yıllar Göre Tarımsal İlaç Sübvansiyon Miktarı.....	24
Çizelge 14. Türkiye'de Yıllar İtibariyle Sulama Sübvansiyonları.....	24
Çizelge 15. Karma Yem Desteği.....	25
Çizelge 16. Türkiye'de Sulamada Kullanılan Elektrik Sübvansiyonu.....	26
Çizelge 17. Üreticiye Ödenen Süt Teşvik Primi Toplamı.....	26
Çizelge 18. Yıllara Göre Üreticiye Ödenen Et Teşvik Primi.....	27
Çizelge 19. Suni Tohumlama Ödemesi.....	28
Çizelge 20. İthal Damızlık ve Diğer Kültür Irkı Sığır Yetiştiricileri İçin Yapılan Destekleme Ödemesi.....	29
Çizelge 21. Yem Bitkileri ve Kaba Yem Desteği.....	29
Çizelge 22. Üreticilere Ödenen Çay'da Budama ve Tütün'de Kota Tazminatı.....	30
Çizelge 23. Çiftçilere Yapılan Doğal Afet Ödemeleri.....	30
Çizelge 24. Çeşitli Ürünlere Verilen Fark Ödemesi Miktarları (prim).....	32
Çizelge 25. Genel Hizmet Destekleri.....	34
Çizelge 26. İhracat Sübvansiyonları.....	37
Çizelge 27. İhracat Sübvansiyonu Verilen Ürünler Ve Bütçe Harcamaları.....	38
Çizelge 28. KKDF'dan Yapılan Destekleme Miktarları.....	40
Çizelge 29. KİT'lerde Görev Zararı.....	41
Çizelge 30. Türkiye'de Tarıma Sağlanan Destekler 1980-2002.....	44
Çizelge 31. AB'nin FEOGA Kanalıyla 2001 Yılında Tarıma Yaptığı Destekler.....	48
Çizelge 32. Seçilmiş Ürünler için AB-OTP'de Fiyatlar ve Doğrudan Yardımlar.....	52
Çizelge 33. ABD'nin 2002-2007 Yılları Arasında Uygulayacağı Doğrudan Ödemeler.....	56
Çizelge 34. ABD'nin Yeni Tarım Yasası İle Açıkladığı Taban ve Hedef Fiyatlar.....	56
Ek Çizelge 1. Türkiye'de Yıllar İtibariyle Devlet Destekleme Kapsamına Alınan Ürünler.....	61
EK Çizelge 2. DTÖ Tarım Anlaşması Çerçevesinde Türkiye'nin Tarifeler Taahhüdü.....	62
Ek Çizelge 3. Bazı Ülkelerdeki Üreticiye Verilen Tarım Ürünlerindeki Devlet Desteğinin Payı.....	77
Ek Çizelge 4. Bazı Ülkelerdeki Devletin Buğday Üreticisine Verdiği Destek Oranı.....	77
Ek Çizelge 5. Hektar Başına Destek.....	77
Ek Çizelge 6. Kişi Başına Destek.....	78
Ek Çizelge 7. Gayri Safi Milli Hasılda Sektör Payları ve Gelişme Oranları.....	79